

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

MØVIK TIDLIGERE TOLLSTASJON

Kommune:

1001/Kristiansand

Gnr/bnr:

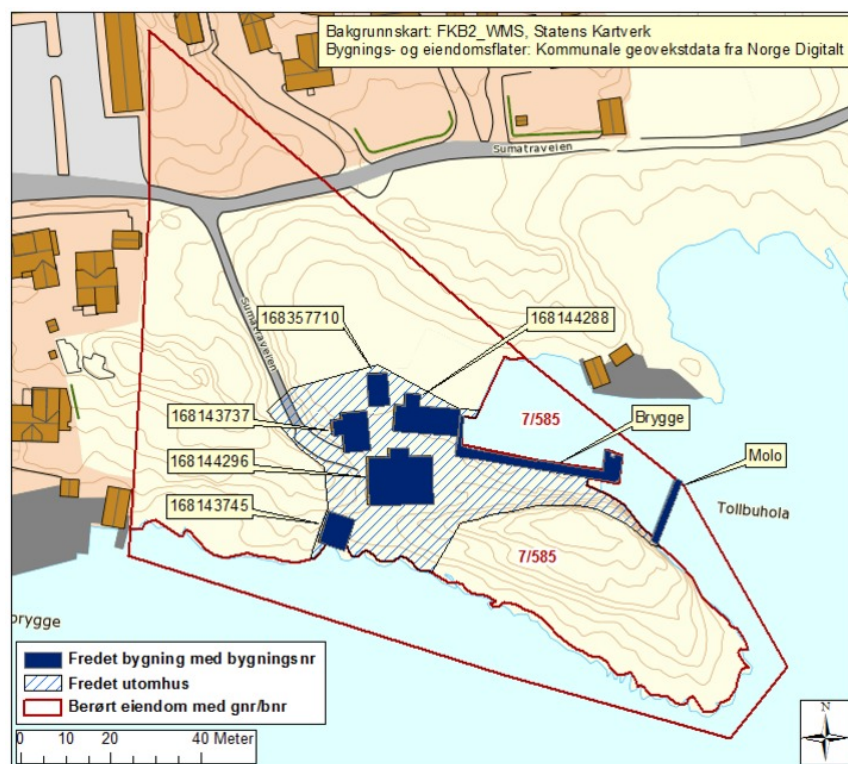
7/585

AskeladdenID:

175307

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 2493

Omfang fredning
Byggnavn

- Brygge
- Bryggerhus
- Hovedbygning
- Molo
- Sjøbod
- Stabbur
- Uthus
- Utomhus

Oppført

1865

1900

1760 - 1770

1865

1760 - 1770

1760 - 1770

1760 - 1770

1760 - 1770

Bygningsnr. Gnr/bnr

1865 7/585

1900 168144288 7/585

1760 - 1770 168144296 7/585

1865 7/585

1760 - 1770 168143745 7/585

1760 - 1770 168357710 7/585

1760 - 1770 168143737 7/585

1760 - 1770 7/585

Omfang

Eksteriør

Eksteriør/Interiør

Eksteriør/Interiør

Eksteriør

Eksteriør/Interiør

Eksteriør/Interiør

Eksteriør/Interiør

Utomhus

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer**Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten****Fredning kompleks**

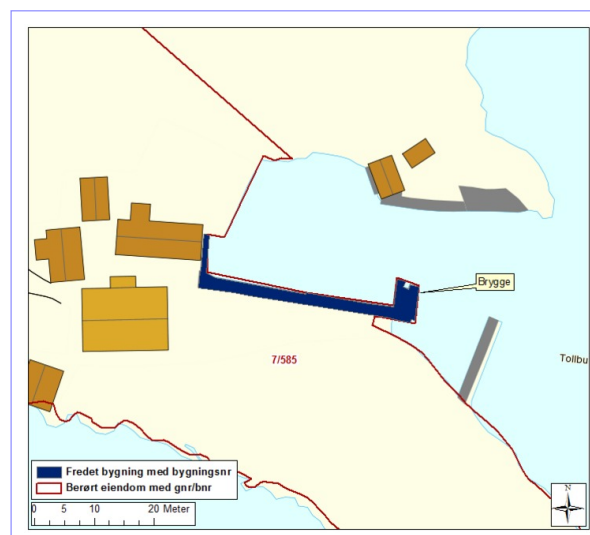
- Omfang:** Fredningen omfatter byggverkene og utomhus som nevnt ovenfor.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Møvik tidligere tollstasjon som et arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk viktig eksempel på en tidligere tollstasjon ved kysten fra midten av 1800-tallet. Hele perioden fra bygningene ble reist på midten av 1700-tallet, fram til tollstasjonen ble etablert på midten av 1800-tallet og senere avviklet i 1960 er av kulturhistorisk betydning. Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng, utomhus, samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Begrunnelse:** Møvik tidligere tollstasjon er et eksempel på et tidstypisk og godt bevart tollstasjon på Sørlandet fra midten av 1800-tallet. Bygningene, en midtgangsbygning, er fra midten av 1700-tallet og er karakteristisk for stedets byggeskikk. Hele perioden fra anlegget var nytt og til Tollvesenet tok over er betydningsfull. Møvik tollsted er et verdifullt og helhetlig bygningsmiljø med minner om sjøfart, handel, kystjordbruk og Tollvesenets virksomhet. Flere av bygningene ved Møvik tidligere tollstasjon har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

BRYGGE

Bygningsnr:	7/585
Gnr/bnr:	1865
Oppført:	1865
AskeladdenID:	175307-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8018 Kompleks 2493

Fredning bygning

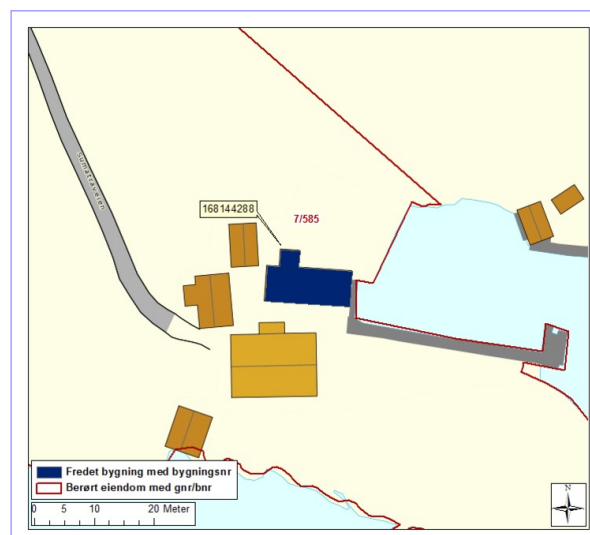
Omfang:	Fredningen omfatter bryggen og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, materialbruk, overflatebehandling og detaljer.
Formål:	Formålet med fredningen av bryggen på Møvik fra 1864 er å bevare et viktig element ved Møvik tidligere tollstasjon som har vært vesentlig for Tollvesenets drift. Videre er formålet å bevare bryggen som viktig del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Bryggen er del av et verdifullt bygningsmiljø som forteller om Tollvesenets virksomhet på stedet gjennom en lang periode. Bryggen har vært en viktig del av tollstasjonens virksomhet, å fortelle varer som ble ført inn i landet sjøveien.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

BRYGGERHUS

Bygningsnr:	168144288
Gnr/bnr:	7/585
Oppført:	1900
AskeladdenID:	175307-6
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8020 Kompleks 2493

Fredning bygning

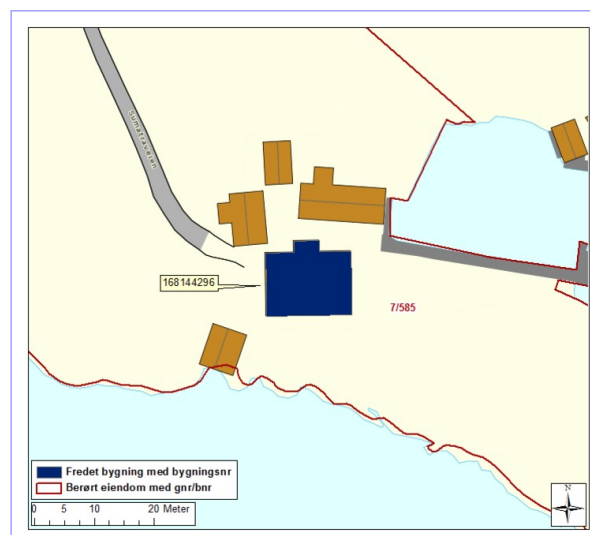
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.
Formål:	Formålet med fredningen er å bevare bryggerhuset på Møvik tidligere tollstasjon som et arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk viktig eksempel på bryggerhus fra begynnelsen av 1900 tallet. Fredningen viderefører og formaliserer den administrative fredningen fra 1934. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredning av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
Begrunnelse:	Uthuset er et godt eksempel på uthusbygning som inneholdt bryggerhus og vedbod. Uthuset var en nødvendig bygning for tollerne bosatt på et kystsmåbruk som drev med jordbruk og hushold ved siden av tollvirksomhet. Uthusbygningen på Møvik utgjør en viktig del av det helhetlige anlegget ved tollstasjonen som også hadde funksjon som bolig for tollbetjenter med familie. Bryggerhuset har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

HOVEDBYGNING

Bygningsnr:	168144296
Gnr/bnr:	7/585
Oppført:	1760 - 1770
AskeladdenID:	175307-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8015 Kompleks 2493

Fredning bygning

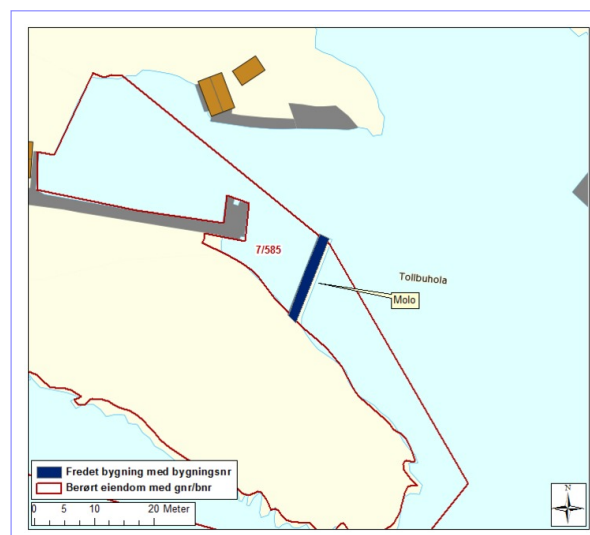
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare hovedbygningen på Møvik tidligere tollstasjon som eksempel på en tollstasjonsbygning med boligfunksjon fra midten av 1800-tallet (oppført 1760-1770) med stor arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk verdi. Fredningen viderefører og formaliserer den administrative fredningen fra 1934. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredning av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Hovedbygningen på Møvik tidligere tollstasjon er et eksempel på en tidstypisk og godt bevart tollstasjon med småbruks- og boligfunksjon oppført som midtgangsbygning i en byggeskikk som er karakteristisk for stedet. Den ble oppført som skipperbolig på 1760-1770-tallet, overtatt og ominnredet til tollstasjon med boligfunksjon på midten av 1800-tallet. Hele perioden fra anlegget var nytt på midten av 1700-tallet og til tollstasjonen ble etablert på midten av 1800-tallet og frem til avviklingen i 1960, er betydningsfull. Møvik har vært bolig for undertollbetjent og to tollrorskarer. Hovedbygningen er en symmetrisk toetasjes tømret midtgangsbygning med dobbelt plan. Hovedbygningen har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

MOLO

Bygningsnr:	7/585
Gnr/bnr:	1865
Oppført:	1865
AskeladdenID:	175307-5
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8019 Kompleks 2493

Fredning bygning

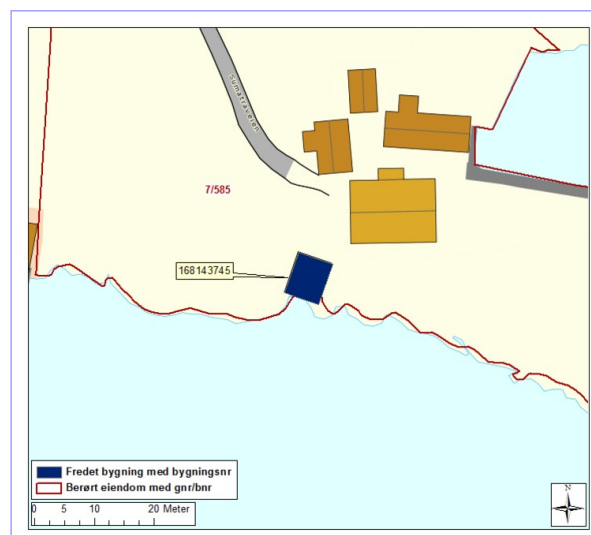
Omfang:	Fredningen omfatter moloen og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, materialbruk, overflatebehandling og detaljer.
Formål:	Formålet med fredningen er å ivareta de kulturhistoriske verdiene ved moloen som vesentlig del av anlegget ved en tidligere tollstasjon på Sørlandet fra midten av 1800-tallet. Formålet er videre å bevare moloen som viktig del av et helhetlig anlegg. Moloen skal bevares i sin opprinnelige utforming og i opprinnelig materiale.
Begrunnelse:	Moloen er en viktig del av et verdifullt bygningsmiljø som forteller om Tollvesenets virksomhet på stedet gjennom en lang periode. Moloen har vært nødvendig som beskyttelse av bryggeanlegget. Moloen har vært en viktig del av tollstasjonen for å kunne kontrollere sjøfarten på Sørlandet.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

SJØBOD

Bygningsnr:	168143745
Gnr/bnr:	7/585
Oppført:	1760 - 1770
AskeladdenID:	175307-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8017 Kompleks 2493

Fredning bygning

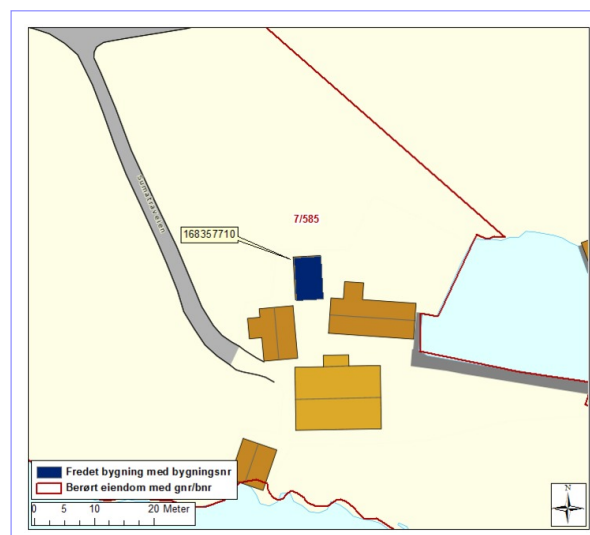
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk og dekor m.v. Fast inventar som skap m.v. er fredet som del av interiøret.
Formål:	Formålet med fredningen er å ivareta de arkitektoniske, kulturhistoriske og sektorhistoriske verdiene ved sjøboden som del av anlegget som tollstasjon med småbruks- og boligfunksjon fra midten av 1800-tallet. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armatur og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
Begrunnelse:	Sjøboden på Møvik tidligere tollstasjon er fra 1760-1770 og er et godt eksempel på uthusbygning som hadde funksjon som sjøbod, og viser hvordan tollerne ved kysten drev kystjordbruk ved siden av tollvirksomhet. Sjøboden var også nødvendig for oppbevaring av tollernes båter. Bygningen er godt bevart i sin opprinnelige utforming.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

STABBUR

Bygningsnr:	168357710
Gnr/bnr:	7/585
Oppført:	1760 - 1770
AskeladdenID:	175307-7
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9902991 Kompleks 2493

Fredning bygning

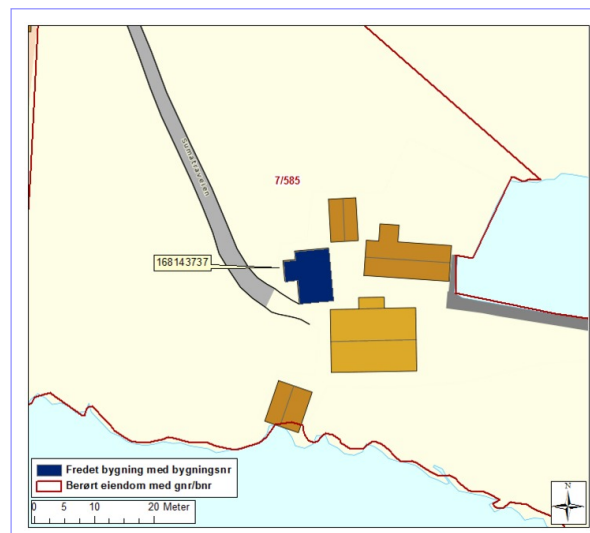
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, og detaljer som dekor m.v. Fast inventar som skap m.v. er fredet som del av interiøret.
Formål:	Formålet med fredningen er å bevare stabburet som et godt eksempel på en arkitektonisk, kulturhistorisk og sektorhistorisk viktig bygning fra 1760-1770. Fredningen viderefører og formaliserer den administrative fredningen fra 1934. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljer som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
Begrunnelse:	Stabburet på Møvik tidligere tollstasjon utgjør en viktig del av det helhetlige anlegget ved tollstasjonen, hvor tollerne drev kystsmåbruk ved siden av tollvirksomheten. Stabburet har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

UTHUS

Bygningsnr:	168143737
Gnr/bnr:	7/585
Oppført:	1760 - 1770
AskeladdenID:	175307-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 8016 Kompleks 2493

Fredning bygning

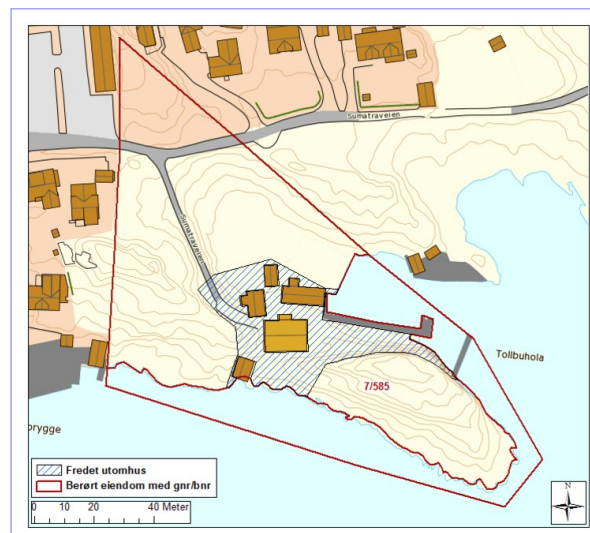
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap m.v. er fredet som del av interiøret.
Formål:	Formålet med fredningen er å bevare uthuset på Møvik som et arkitektonisk, sektorhistorisk og kulturhistorisk viktig eksempel på uthusbygning fra 1760-1770, og som en viktig del av Møvik tidligere tollsted. Fredningen viderefører og formaliserer den administrative fredningen fra 1934. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredning av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
Begrunnelse:	Uthuset på Møvik utgjør en viktig del av det helhetlige anlegget ved tollstasjonen. Uthuset er en laftet bygning og er et godt eksempel på uthusbygning med tidligere funksjon som fjøs og høyloft. Uthuset viser hvordan tollerne drev kystsmåbruk ved siden av tollvirksomheten. Uthuset har vært administrativt fredet siden 1934.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 12 Fredete eiendommer i landsverneplan for Toll - og avgiftsetaten

UTOMHUS

Bygningsnr: 7/585
 Gnr/bnr: 7/585
 Oppført:
 AskeladdenID: 175307-8
 Referanse i landsverneplanen: Bygning 9903571
 Kompleks 2493

Fredning utomhus

- Omfang:** Fredningen omfatter anleggets arealer, terreng, strukturer som hage, gårdstun og grøntområder, hovedelementer som veier, stier, dekker, belegg, vegetasjon samt konstruksjoner som gjerder, porter, murer og belysning og trapper med detaljer, materialbruk og overflater.
- Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kartet.
- Formål:** Formålet med fredningen er å ivareta de kulturhistoriske verdiene ved utomhusanlegget som var del av en tollstasjon og småbruk ved kysten fra midten av 1800-tallet.
- Begrunnelse:** Utomhusområdet består av hage og svaberg. Hagen var viktig for tollerne og deres familier både til rekreasjon og nyttevekster. Utomhusanlegget er en viktig del av anlegget som tollstasjon og bolig for tollbetjenter og viser spor etter småbruksvirksomhet og hagebruk.